

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2021-719

14.7.2021

If Skadeforsikring NUF

Reise/reisegods

Reise kansellert av arrangør?

Sikredes planlagt reise til Sør-Afrika i mai 2020 kunne ikke gjennomføres på grunn av koronavirusepidemien. Sikrede hadde betalt for flybilletter og depositum for jaktreise til en reisearrangør. Da det 14.3.20 ble klart at reisen ikke kunne gjennomføres, opplyste reisearrangøren at turen måtte avlyses på grunn av stengte grenser. Sikrede krevde utgiftene til flybilletter og depositum dekket av reiseforsikringen, og anførte blant annet at det ikke var reisearrangøren som hadde avlyst, og at flybillettene ble kjøpt mange måneder etter bestilling av jaktturen. Selskapet avslo kravet på bakgrunn av at avbestillingsdekningen ikke omfatter utgifter til reiser som er avlyst av reisearrangør. Nemnda kom til at utgiftene til flybillettene var dekningsmessige da flyreisen ikke var avlyst av "arrangør, men at utgiftene til depositumet ikke var dekningsmessige da reisearrangøren var "arrangør" av selve jaktreisen.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: ca. kr 13 500

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for kostnader til reise som ble avlyst på grunn av koronasituasjonen.

Sikredes reiseforsikring inneholder følgende bestemmelser om avbestilling:

5 Forsikringens omfang

5.1 Hva forsikringen omfatter

5.1.1 Avbestilling

Forsikringen omfatter tapte reisekostnader som følge av avbestilling. Med reisekostnader menes det sikrede har betalt for reise, overnatting, leieforhold og arrangementer på den avbestilte reisen. Forsikringen må være kjøpt før første innbetaling er foretatt.

Forsikringen erstatter de reisekostnader sikrede har betalt før hendelsen som medførte behov for avbestilling inntraff. Hvis sikrede har kjøpt reisearrangørens avbestillingsbeskyttelse eller avbestillingsgaranti, erstatter selskapet bare reisearrangørens avbestillingsgebyr.

Erstatning utbetales når følgende forhold inntreffer i forsikringstiden:

(...)

5.1.1.7 Krig, terror og epidemi

Når det på reisemålet inntreffer krig, terror, politisk uro eller epidemi, og Utenriksdepartementet eller Folkehelseinstituttet fraråder reiser til området. Avbestillingsomkostninger erstattes for reiser som avbestilles innen 14 dager fra reiserådet er publisert.

(...)

5.2.5 Avbestilling

(...)

Forsikringen omfatter ikke følgende kostnader:

(...)

- Det sikrede kan kreve refundert av reisearrangør, transportør eller utleier i henhold til gjeldende avbestillingsbestemmelser

(...)

- Reiser, arrangementer eller leieforhold som avlyses av arrangør eller utleier

Sikrede bestilte reise til Sør-Afrika i mai 2020. På grunn av koronasituasjonen kunne ikke reisen gjennomføres. I skademeldingen viste sikrede til at det ble klart at reisen ikke kunne gjennomføres 14.3.20 på grunn av korona, at flyene og hele reisen ble kansellert, og at grensene var stengt. Sikrede krevde erstatning på totalt kr 13 520, hvorav kr 2 960 til flybilletter og kr 10 560 til depositum for jaktreisen. Begge beløpene var betalt til arrangøren for reisen.

Selskapet avsto kravet den 3.8.20 og viste til at avbestillingsforsikringen ikke omfatter reiser, arrangementer eller leieforhold som er avlyst av reisearrangør eller flyselskap, jf. vilkårenes pkt. 5.2.5. Det er i slike tilfelle reisearrangør/flyselskap som er ansvarlige for å refundere innbetalt beløp.

Sikrede klaget på selskapets avslag i tre omganger. Sikrede viste til at grensene til landet ble stengt, at UD anbefalte å ikke reise ut av Norge, og at det ikke gikk fly. Sikrede viste videre til at flyvningen fra Johannesburg til Kimberly ikke ble refundert av South African Airlines, og at innbetalt depositum ikke ble refundert. Det var ikke reisearrangøren som avlyste. Turen måtte kanselleres på grunn av stengte grenser. Det var heller ikke snakk om en pakkereise, da flybilletten ble kjøpt mange måneder etter bestilling av jaktturen.

Selskapet opprettholdt sin beslutning med samme begrunnelse som tidligere og påpekte i tillegg at det dreide seg om en pakkereise. Selskapet mente at koronakrisen måtte anses som en ekstraordinær omstendighet som kvalifiserer til avbestillingsrett for kunden etter pakkereiseloven § 22, og kunden har da rett på refusjon etter § 24. Selskapet viste også til at sikrede ikke hadde dokumentert at hun avbestilte reisen før reisearrangøren avlyste.

Sikrede krever erstatning for flyvningen fra Johannesburg til Kimberly, samt det innbetalte depositumet for jaktreisen. Sikrede anfører at alle andre i reisefølget har fått erstatning for samme reise, og at det ikke var mulig å dra på den planlagte reisen på grunn av stengte grenser og kansellerte flyvninger.

Selskapet avviser kravet, og anfører at reiser, overnattinger og arrangementer som avlyses av arrangør er spesifikt unntatt fra dekningen i vilkårspkt. 5.2.5. Unntaket gjelder uavhengig av om reisen er en pakkereise eller ikke, og uavhengig av hva som er årsaken til at reisen avlyses. Selskapet har videre vist til at det ikke er relevant hva andre får erstattet av sine forsikringer.

Selskapet anfører at reisearrangøren har "pakket" flyreise, jakttur og opphold for deltakerne, og at deltakerne har betalt til arrangøren. At de ulike reisetjenestene i "pakken" er kjøpt av ulike underleverandører på ulike tidspunkter, kan ikke endre det faktum at reisearrangøren har solgt og levert en pakkereise til sine kunder. Selskapet viser til reisearrangørens generelle bestemmelser for sine reiser.

Selskapet mener at det var reisearrangøren som avlyste og som meddelte dette til deltakerne. Selskapet legger derfor til grunn at det var reisearrangøren selv som avlyste en pakkereise, og deltakerne har derfor rett til refusjon i henhold til pakkereiseloven §§ 22 og 24. Unntaket i vilkårenes pkt. 5.2.5 kommer dermed til anvendelse.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for avbestilling av reise.

Sikrede krever dekning for utgifter til flybilletter for flyvningen Johannesburg til Kimberly samt depositum for jaktreisen, innbetalt til reisearrangøren.

Sikredes reiseforsikring omfatter "tapte reisekostnader som følge av avbestilling. Med reisekostnader menes det sikrede har betalt for reise, overnatting, leieforhold og arrangementer på den avbestilte reisen" i bl.a. følgende situasjoner:

Når det på reisemålet inntreffer krig, terror, politisk uro eller epidemi, og Utenriksdepartementet eller Folkehelseinstituttet fraråder reiser til området. Avbestillingsomkostninger erstattes for reiser som avbestilles innen 14 dager fra reiserådet er publisert.

Det er ikke bestridt at det inntraff epidemi på reisemålet, og at UD frarådet reise til reisemålet. Selskapet påberoper seg imidlertid unntak for:

- Det sikrede kan kreve refundert av reisearrangør, transportør eller utleier i henhold til gjeldende avbestillingsbestemmelser

(...)

- Reiser, arrangementer eller leieforhold som avlyses av arrangør eller utleier

Spørsmålet er derfor om utgifter til fly og depositum er kostnader som omfattes av unntaket.

Sikrede har i skademeldingen opplyst at flyvningen ble kansellert av flyselskapet. Første spørsmål er derfor om flyselskapets kansellering innebærer at "reiser, arrangementer eller leieforhold" er avlyst av "arrangør eller utleier". Et flyselskap er "transportør", som språklig er noe annet enn "arrangør eller utleier". Kulepunktet over sonderer også mellom "reisearrangør, transportør eller utleier". Selskapet anfører at reisearrangøren har "pakket" flyreise, jakttur og opphold for deltakerne, og at deltakerne har betalt til arrangøren. At de ulike reisetjenestene i "pakken" er kjøpt av ulike underleverandører på ulike tidspunkter, kan ikke endre det faktum at reisearrangøren har solgt og levert en pakkereise til sine kunder. Unntaket er imidlertid knyttet til hvem som avlyser den aktuelle tjenesten. Hvis flyselskapet avlyser, er det transportøren som avlyser, og dette er ikke omfattet av ordlyden i unntaket. Sikrede har derfor krav på dekning for utgiftene til flybilletten.

Neste spørsmål er om depositum for jaktreisen er omfattet av unntaket. Det er klart at reisearrangøren er "arrangør" av jaktreisen. Sikrede har vist til at reisearrangøren sendte en bekreftelse på at turen ble kansellert på grunn av stengte grenser, men ikke kansellerte reisen. Nemnda forstår dette slik at årsaken til kanselleringen var stengte grenser, men det var like fullt reisearrangøren som "arrangør" av jaktreisen som foretok kanselleringen. Beløpet til depositum for jaktreisen omfattes derfor av unntaket i kulepkt. 2, og er ikke omfattet av forsikringen.

Sikrede har i klagen vist til at andre i samme reisefølge har fått erstatning fra sine forsikringsselskap. Hva andre får dekket av sine forsikringer er ikke relevant for vurderingen av hva sikrede har krav på. Det avgjørende er de vilkår og dekninger som fremgår av den avtalen sikrede har inngått med sitt forsikringsselskap. Forsikringsselskapene står i utgangspunktet fritt ved utformingen av sine vilkår og dekninger.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Sikredes gis delvis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).